14 Δεκεμβρίου 2017

Οι θετικές επιδόσεις προκαλούν ικανοποίηση, αλλά δημιουργούν και αυξημένες ευθύνες

Επείγει η σύσταση Υφυπουργείου Τουρισμού, ώστε να υλοποιηθεί η νέα εθνική στρατηγική

Του Χάρη Λοϊζίδη*

Η ισχυρή δυναμική που καταγράφει ο τουριστικός τομέας τα τελευταία χρόνια ενισχύει περαιτέρω τον κομβικό του ρόλο στην κυπριακή οικονομία και ταυτόχρονα θέτει ψηλά τον πήχη των υποχρεώσεών μας για τη συνέχεια. Οι εντυπωσιακές επιδόσεις της τελευταίας διετίας, επιβάλλουν αφενός την άμεση υλοποίηση της νέας εθνικής στρατηγικής για τον τουρισμό και αφετέρου τη δημιουργία μηχανισμών ανταπόκρισης στα συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα που διέπουν την παγκόσμια τουριστική αγορά.

Θέλω με αυτή την ευκαιρία, να υπενθυμίσω ότι το 2013, όταν η Κύπρος βίωνε τη μεγαλύτερη οικονομική καταστροφή μετά την τραγωδία του 1974, εκφράζαμε (και ενώπιον της Τρόικας) την πίστη ότι ο τουρισμός, ως η παραδοσιακά «βαριά βιομηχανία» της χώρας μας, με σημαντική συνεισφορά στο ΑΕΠ και στην αγορά εργασίας, θα μπορούσε να ηγηθεί της προσπάθειας απεγκλωβισμού της κυπριακής οικονομίας από τα σοβαρά αδιέξοδα στα οποία είχε περιέλθει. Πιστεύαμε και υποστηρίζαμε πως ήταν εφικτό –σε ορίζοντα πενταετίας– να φτάναμε στον στόχο των 3,5 εκατομμυρίων επισκεπτών ετησίως, μια προοπτική που πολλοί τότε θεωρούσαν υπερβολικά αισιόδοξη. Στο κατώφλι πια του 2018, ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί: Το πρώτο δεκάμηνο του 2017, περισσότεροι από 3,4 εκατομμύρια τουρίστες επισκέφθηκαν την Κύπρο, έναντι 2,9 εκατ. το ίδιο διάστημα πέρσι (+13,9%), ενώ η αύξηση σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 αγγίζει το 50%.

Οι παράγοντες της επιτυχίας

Η γρήγορη αντίδρασή μας στα νέα δεδομένα και η γόνιμη και παραγωγική συνεργασία κράτους, επιχειρήσεων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργαζομένων, οδήγησε σε αντιστροφή του αρνητικού κλίματος. Με συντονισμένες προσπάθειες προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού μας προϊόντος, της επέκτασης σε νέες αγορές και της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου, η χώρα μας κατάφερε να ξεπεράσει το κλίμα στασιμότητας που για χρόνια ταλάνιζε την τουριστική μας βιομηχανία και να επωφεληθεί ουσιαστικά από εξελίξεις σε ανταγωνιστικούς μας προορισμούς.

Η προώθηση σημαντικών πολεοδομικών και άλλων κινήτρων από το κράτος, η εξαγγελία ή και ολοκλήρωση σημαντικών έργων υποδομής όπως οι μαρίνες και το καζίνο, οι σημαντικές επενδύσεις εμπλουτισμού και αναβάθμισης ξενοδοχειακών μονάδων και άλλων τουριστικών υποδομών, αναβάθμισαν ουσιαστικά την ποιότητα του τουριστικού μας προϊόντος και αύξησαν –ύστερα από αρκετά χρόνια συνεχούς μείωσης– τις προσφερόμενες κλίνες. Τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκαν περίπου 10.000 νέες κλίνες, ενώ οι συνολικές επενδύσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία ξεπερνούν τα 450 εκατομμύρια ευρώ.

Παράλληλα, οι μειώσεις σε φορολογίες και άλλες δαπάνες, καθώς και η ελευθεροποίηση των πτήσεων συνέβαλαν στον περιορισμό του λειτουργικού κόστους και στη δημιουργία νέας δυναμικής για το κυπριακό τουριστικό προϊόν, το οποίο πλέον δεν εξαρτάται από μία ή δύο συγκεκριμένες αγορές, αλλά προσελκύει τουρίστες από πολλές χώρες του κόσμου.

Παρά τη σημαντική βελτίωση των οικονομικών συνθηκών και την επάνοδο της οικονομίας της χώρας μας σε πολύ ικανοποιητικούς αναπτυξιακούς ρυθμούς, η ανεργία παραμένει ακόμη σε ψηλά επίπεδα. Η τουριστική βιομηχανία αποτελεί μια δυναμική και σταθερή «δεξαμενή» θέσεων εργασίας και ηγείται πλέον της προσπάθειας αύξησης της απασχόλησης. Σύμφωνα με επίσημες στατιστικές του κράτους, ενώ στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας, η απασχόληση –μεταξύ 2013 και 2017– αυξήθηκε κατά 4,2%, στην τουριστική βιομηχανία η αντίστοιχη αύξηση υπερβαίνει το 20%.

Οι προκλήσεις του 2018

Οι επιδόσεις της τελευταίας διετίας μάς καλούν να διαχειριστούμε συνετά και αποτελεσματικά τις αυξανόμενες απαιτήσεις της τουριστικής ζήτησης για το 2018, η οποία επίσης αναμένεται να κινηθεί σε θετικά επίπεδα. Νέες προκλήσεις επιβάλλουν τη βέλτιστη δυνατή ανταπόκριση των αρμόδιων φορέων σε μια σειρά θεμάτων. Η σύσταση Υφυπουργείου Τουρισμού αποτελεί πλέον επείγον ζήτημα, προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση της νέας εθνικής στρατηγικής για τον τουρισμό. Πρόκληση αποτελεί επίσης η έλλειψη καταρτισμένου έμψυχου δυναμικού, η οποία θα μπορούσε σε μεγάλο βαθμό να αντιμετωπιστεί μέσω της αξιοποίησης κατάλληλων ταχύρρυθμων προγραμμάτων κατάρτισης, με έμφαση στους νέους ανέργους, ενώ συνεχής πρέπει να είναι η προσπάθεια για περαιτέρω επέκταση της τουριστικής περιόδου και απάμβλυνση της εποχικότητας. Τέλος, είναι πλέον και αναγκαία η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η τεχνολογία, προκειμένου να προωθηθεί πιο στοχευμένα το τουριστικό προϊόν, να καταστεί πιο αποτελεσματική η λειτουργία των επιχειρήσεων και να βελτιστοποιηθεί η συνεργασία ανάμεσα στις τοπικές Αρχές, τους φορείς και τις επιχειρήσεις, προσφέροντας μια πιο ποιοτική και ολιστική εμπειρία στους τουρίστες.

*Ο Χάρης Λοϊζίδης είναι Πρόεδρος
του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων.